

Stroomuitval van november 2006: belangrijke lessen

Het eindverslag over het incident van 4 november 2006, dat vandaag is vrijgegeven door de Unie voor de coördinatie van de transmissie van elektriciteit (UCTE), toont aan dat gezamenlijke actie op Europees niveau dringend nodig is¹. Andris Piebalgs, commissaris voor Energie, zei daarover: "Europa moet lessen trekken uit deze stroomuitval die duizenden Europeanen in verschillende lidstaten zonder stroom zette, en sterkere veiligheidsnormen voor netwerken ontwikkelen.

Door een ernstig incident bij het continentale Europese elektriciteitsnetwerk viel op 4 november de stroom uit in een groot deel van het systeem. Naar aanleiding van dit incident vroeg de Europese Commissaris voor Energie, Andris Piebalgs, de UCTE het verslag op te stellen dat vandaag werd vrijgegeven over de oorzaken van dergelijke omvangrijke defecten. Daarnaast vroeg hij ook om een evaluatie door de Europese Groep van regelgevende instanties, die begin februari verslag zal uitbrengen over de lessen die uit dit voorval dienen te worden getrokken.

Uit het onderzoek dat door de UCTE werd uitgevoerd, kwamen drie punten als voornaamste oorzaak van het incident naar voren.

Eerst en vooral beschikte E.ON Netz, de systeemoperator voor het elektriciteitsnetwerk die het defect veroorzaakte, niet over een veiligheidsprocedure en zelfs niet over de technische middelen om na te gaan of het systeem volgens de veiligheidsnormen werkte.

Ten tweede hebben andere Europese transmissienetbeheerders geen informatie ontvangen over de actie die de Duitse netwerkoperator had ondernomen.

Ten slotte is het defect ook te wijten aan een gebrek aan voldoende investeringen, met betrekking tot zowel de betrouwbaarheid als de werking van het netwerk. Andere problemen die moeten worden aangepakt zijn het gedrag van distributienetwerken en, in het geval van storingen, het afsluiten en opnieuw aansluiten van de belastingen en generatoren.

Deze oorzaken bevestigen de analyse van de Commissie die pleit voor gezamenlijke actie om de continuïteit van de energievoorziening in de Europese Unie te waarborgen. Zoals uiteengezet in haar recent energiepakket (aangekondigd op 10 januari), meent de Commissie dat dringend de volgende maatregelen moeten worden genomen:

¹ Het defect was ontstaan in Noord-Duitsland, in het controlegebied van Eon Netz. Een hoogspanningslijn diende te worden uitgeschakeld om een schip eronderdoor te laten varen. Daardoor raakten de lijnen overbelast en werd de Unie voor de coördinatie van de transmissie van elektriciteit opgesplitst in drie zones: west, oost en zuidoost. De westelijke zone had een tekort aan stroom en de oostelijke zone een teveel aan stroom. Om dit stroomgebrek in de westelijke zone te verhelpen, moest de automatische apparatuur klanten in de getroffen landen zonder stroom zetten. Het meest getroffen gebied was Frankrijk, waar 5 miljoen klanten geen stroom meer hadden. Ook in Duitsland werden miljoenen klanten getroffen. In België, Nederland, Italië en Spanje zaten honderdduizenden klanten zonder electriciteit

- versnelde goedkeuring, in het kader van een nieuw communautair mechanisme en een nieuwe structuur, van essentiële gemeenschappelijke bindende veiligheidsnormen voor netwerken;
- betere samenwerking tussen transmissienetbeheerders om een doeltreffende real-time-exploitatie van het Europese netwerk te waarborgen; er dienen inspanningen te worden gedaan om te komen tot een geleidelijke ontwikkeling naar regionale netbeheerders; daarvoor is gescheiden beheer vereist, zoals uiteengezet in de strategische evaluatie van de Europese energiesituatie door de Commissie;
- meer investeringen in het Europese net om de betrouwbaarheid ervan en de opbouw van een Europese markt met een sterk concurrentievermogen te waarborgen; de voorstellen waarop de Commissie nadruk legde in haar prioritair interconnectieplan dienen dan ook snel ten uitvoer worden gebracht.